

Analýza designu JIP: opravdu kráčíme vpřed?

Harazim M.

Interní gastroenterologická klinika Fakultní nemocnice Brno

Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

Tato práce analyzuje prostorová uspořádání jednotek intenzivní péče pro dospělé (JIP), které vznikly v České republice v roce 2023 v rámci výzvy REACT 98. Bylo provedeno srovnávací hodnocení 17 JIP, které porovnává konstrukční prvky těchto jednotek s posledními doporučeními Evropské společnosti intenzivní medicíny z roku 2011. Šetření se zaměřuje na klíčové parametry, jako je prostorové uspořádání, kapacita lůžek, plocha vyhrazená kolem lůžka pacienta, přístup k přirozenému světlu, dostupnost toalety pro nemocného, prostor pro rodinné příslušníky. Studie konstatuje, že většina hodnocených projektů ve sledovaných parametrech navrhaná doporučení nenaplní a nelze je vnímat jako příklady ideální praxe či vzorové modely architektonické evoluce. Pro budoucnost je důležité, aby vývoj uspořádání JIP odpovídal současným lékařským poznatkům, respektoval doporučení a pomáhal v dosažení optimálního prostředí JIP, které je klíčové pro zlepšení péče o pacienty.

Klíčová slova: JIP, design, uspořádání, patientský prostor, prostředí.

ICU design analysis: Are we really moving forward?

This paper analyses the spatial layout of adult intensive care units (ICUs) that were built in the Czech Republic in 2023 under the REACT 98 call. A comparative evaluation was performed to compare the design features of these units with the latest recommendations of the European Society of Intensive Care Medicine from 2011. The investigation focuses on key parameters such as spatial layout, bed capacity, area dedicated around the patient's bed, access to natural light, availability of toilet facilities for the patient, family areas. The study concludes that most of the evaluated projects do not fulfil the proposed recommendations in the parameters studied and cannot be seen as examples of ideal practice or models of architectural evolution. For the future, it is important that the evolution of ICU layout responds to current medical knowledge, respects the recommendations, and helps in achieving an optimal ICU environment, which is crucial for improving patient care.

Key words: ICU, design, layout, patient room, environment.

Úvod

Jednotka intenzivní péče (JIP) by měla být místem kde se rozhoduje o osudech nemocných s orgánovými dysfunkcemi. Zároveň však by měla být místem, kde se setkávají odborné lékařské znalosti s architektonickými inovacemi a vytvářejí tak podmínky pro sblížení špičkové zdravotní péče a účelného designu. V letošním roce došlo v rámci České republiky díky financování z Evropských fondů REACT-EU (Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe) k vybudování řady nových, či renovaci již existujících, JIP. Zřízení těchto jednotek symbolizuje významný posun vpřed v infrastruktuře akutní péče v ČR, ale zároveň vybízí k pečlivému zhodnocení efektivity jejich návrhů.

Prostředí jednotky intenzivní péče bezpochyby ovlivňuje osud našich nemocných, spokojenost s hospitalizací jejich samotných i rodinných

příslušníků, výskyt deliria, schopnost rehabilitace i výskyt následných komplikací.

Již v roce 2011 vydala ESICM (European society of intensive care medicine) pokyny [1] k definování vhodného designu JIP s důrazem na bezpečnost pacientů, kontrolu infekcí a přizpůsobivost technologickému pokroku. Své doporučení má i americká SCCM (Society of Critical Care Medicine) [2] či britská společnost intenzivní péče. Cílem této studie je posoudit soulad nově budovaných JIP v rámci REACTu v České republice s těmito pokyny. V rámci tohoto zkoumání vyvstávají otázky týkající se zavádění technologických inovací, optimalizace prostorového uspořádání pro zlepšení pracovního procesu a začlenění prvků zaměřených na pacienta do architektonického rámce.

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA:

MUDr. Martin Harazim, Ph.D., 4769@fnbrno.cz

Článek přijat redakcí: 7. 12. 2023; Článek přijat k tisku: 7. 2. 2024

Cit. zkr: Anest intenziv Med. 2024;35(1):8-11